

nr. 2.

Brasovu,

s. Ianuarie

1855.

Gazeta este de dñe ori, adresa: Brasovu si Sambata.
Piese a data pe septembra, adresa: Mercuriu. Pretul
este pe unu anu 10 f. m. c.; pe diumatate
anu 5 f. in lainscu Monarchiei.

Pentru tiner strane 7 f. pe unu Sem. si pe anual
intreg 14 f. m. c. Se prenumera la tota posta
imperiale, cum si la toti cunoscetii nostri DD. cor-
respondinti. Pentru serie „petitu” se cors 4 cr. m.

GAZETA

TRANSILVANIE.

Inscriutiare de Prenumeratiune

Ia

Gazet'a Transsilvaniei si Foi'a pentru Minte, Inima si Literatura pe anulu viitoriu 1855

dupa cu modalitatea si pretiulu de pana acum, adeca:

Pe 1 sem. 5 f.; pe 1 anu 10 f. m. c. in lainscu Monarchiei; si
7 f. pe sem., 14 f. m. c. pe anu (sieu 42 sfanti) in tierile neaustriane.
Ca oficiale va publica scirite cele mai insemnante.

Prenumeratiunea se face pe la c. r. oficie postale si la cunoscetii
vechii nostri DD. Corespondenti, ca si pana acum.

Scriorile numai cele francate se voru deschide. Devis'a remane
cea vechia: binele publicu.

Intielegint'a natiunei noastre pe lunga ce e chiamata a negotia
dinspreuna cu talentele sale in comerciulu culturei si alu progresului:
apoi se mai roga inca odata, ca se nu las din vedere starea diurna-
listicei romane, — in aceasta epoca — care cere concentrarea intregei
intielegintie, spre a face in progresu pasi cu atata mai maretii si mai
salutari. —

Correspondintia.

Despre starea scolară in tler'a Hatiegului.

Hatieg u, 20. Decembre 1854.

(Capetu.)

Inaltiatulu c. r. guberniu dupa a sa innascuta iubire de in-
aintarea binelui de comunu, si a impreunatei cu acesta desvoltari
spirituale a tuturor subditilor sei, cu parintiesca solicitudine au pri-
mitu acestu salutariu proiectu; inse cu a sa adencu si de parte stra-
batatore intielegintie au despusu, ca sa se posteasca comunitatile eas-
tasi, ca voint'a loru asia manifestata se si o redige in contracte spe-
cifice, intru carele sie care contribuintie de acei 20 cr. mon. c. se si
subinsemneditie numele seu propriu, ca asia se aiba acest'a lucrare pu-
tere legiuita.

Comunitatile si acesta contracte cu amore le au facutu, si ea-
rasi prin canalulu oficielor politice respective cu adanca reverint'a
le au substernutu in. c. r. guberniu.

Si asia Excelsa c. r. locutententia a Transilvaniei patronsa de
lipsa si folosulu acestui institutu pedagogicu, carele si de Esceletentia
Sa Prealum. si Preasantitulu D. Archi-episcopu de Alba-Julia, cu pa-
rintiesca caldura aceia sau fostu recomandatu, prin gratiosa not'a sa
din 7. Noemb. a. c. Nr. 18,161/2246 pe basea a 74 contracte specifice,
pentru spesele de lipsa in 1468 f. m. c. computate sunatore, alu iu-
tari sau induratu.

Pentru care gratiosa sapt'a a Escel. c. r. locutententie inimile tu-
turor din acestu tienutu de pietate si omagiala alipire catra in. ocar-
muire pline, esultandu de veselie inaltia catra ceriuri adanca multia-
mita, si varsa rugationi serbinti, ca induratulu Dumnedieu se intarea-
scu, si se eternédie tronulu Augustei case austriace. si pre densulu
se domnésca ani indelungati Sacratissima Sa Maiestate Clementisimulu
Nostru Imperatu Franciscu Iosifu I. sub a caruia prea crescinescu
sceptru, si romaniloru li sau deschisu calea — de seculi oprita —
catra luminare!

Asia dara acumu avemu scola preparandiala de dascali in Ha-
tiegu, si sau adunata intr'ins'a pana acum 75 tineri, din carii 42
suntu in etatea pubertatei, si sub conducerea dascalului D. Benjamin
Densusianu clericu absolutu din Blasius dau specimine de progresu e-
mulative in invetiaturile propuse dupa planulu Esel. c. r. locutententie
proiectatu.

si a provisiona despre ore careva fonduri scolastice; era parochii
mai indemanateci suplinescu provisorie oficiulu de dascali in parochi-
ele sale. —

Asia sau pusu inceputulu, eara tempulu si diligint'a va cōce de
sine totē. M. S.

De sub Dumbrava, 22 Decembre v. 1854.

Asi voi sa scriu ceva despre scolele diecesei noastre; inse ce se
scriu? Déca nu voiu a mestisica pre publiculu ce nu ne cunosc, si
a nu-mie da de mentiuna inaintea celor ce ne cunosc, trebuie sa scriu,
cu la noi e reu, forte reu! Noi amu recadiutu anca mai adencu de
catu amu socoti cu starea scolară.

In tempulu nemediatu dupa insforatoréa scola de 1848/9 se pare
ca si la noi au patrunsu unu spiritu de viatia in corpulu natiunei, si
s'ar nisui asi elupta o stare mai analoga cu populii civilisati ai Eu-
ropei, prin desvoltarea intielesuala; inse curendu éra au adormitul totē;
„Indolentia nostra“ contra caria invectaiu in Nrii 95, 96,
98 si 100 a Gazetei de 1851 anca mai tare ne au cuplosit. —
Organele prin care natiunea nostra s'ar poté ajuta catra ameliorarea
sortei sale — precum totud'una amu disu — suntu numai si numai
clerulu. Acestu, si numai acesta este in stare, si este si strinsu, prin
juramentu depusu la altariulu parentelui populilor, indatoratu a de-
suda intru fericirea loru; dar sa ingrijesce numai de sine. — Scolele
uniculu leaganu alu fericirei, pre lenga tota bunavointia parentésca a
governului, suntu intr'o stare deploraver'a.

In tota dieces'a nostra, — afara de Poceiu, unde e renomitulu
invatiatoriu Fogarasanulu — nu este scola care se respunda acestui
santu nume! —

Preparandia, unu institutu dintre cele mai salutarie cate seau in-
fintatul pentru luminarea populilor, la noi nu pote respunde astep-
tarei. Profesorii ei suntu barbati bravi, zelosi, pentru postulu loru
careficati non plus ultra; inse tinerii ce se aplica intr'ins'a, cu pau-
cina exceptiune, suntu nesce miseraveri, cari tocmai pentru ca nea-
vendu ingeniu nu potu frecuenta scolele mai inalte, se intorcu la pre-
parandia numai ca sa scape de sapa, — éra nici de catu pentru ca
se respunda maninei misiuni pedagogice.

Inspectorulu scoleloru a totu districtulu guberniaru alu Urbei
mar: scrie, urgesce, impune, despune, face totē; inse organele efa-
ptuitore — preotii, parte se culca si dormu, parte, de scole tocmai,
nu le pasa.

Este exemplu intristatoriu: S'au trimisu preparandu absolutu, in
comuna, unde suntu individi ce cu séte l'au asteptatua ca se i incre-
dintiadu si sei spre invetiare; — apoi ce se se intempla? Eaca: Dlu
parochu ca direptoriu locale, pentru ca scola nu era varuita, nu pune
pe dascalu sa locuésca in cuarteriu dascalescu, ci ilu bag'a in cuarter-
riulu seu parochiale, si trage de pe densulu cate 16 f. vv. pe lunca
pentru unu viptu! — nu numai ca ilu face serbitoriu de camera —
ci sa faca calatoriui casnice cu septembra deplinu, si mai multu! — ilu
duce cu sine la terguri, de unde apoi cine vine in caru? cace Dom-
nulu invatiatoriu inota prin lulu pedestru, si mana porcii cumparati
din tergu, si dörme noptea print' altre sate eu ei, pene ce ajunge a-
casu! — Esempie de acesta óre se sia legiune! — Nu credu; popolulu des-
peratul despre desvoltarea intielesuala a tinerimei sale, vediendu pre-
respectivii Dni direptori locali — preotii, si pre Dnii pedagogi ingri-
jinduse numai de gur'a sa, éra scola lasandua in grijea viitorului —
nu si da copii la scola. — Si asia noi suntemu amortiti intr'o
stagnatiune insforatore, desperatore. —

(Va urma.)

Eara acumu poporele se ingrijescu de a intemeié scole poporale,

Monarchia austriaca

TRANSCILVANIA.

Брашовъ, 18. Ianuarie n. (Linca de школе реале ші комерчіале). Ап Nr. tr. aientarym, де ші форте пе скртъ, квткъ віторвлъ сінгірі піаде комерчіале актіве а Трансільванії есте ла гірле Дуніре. Астьдатъ льтмъ старе ачестів піаде днкъ ші din алтъ пытъ-de-bedepe ші зічетъ, къ де с'ар асекра нз пытai Брашовъ, чи ші totъ Apdealvlă дн прівінцъ комерчіалъ къ ръсъртвамъ пріп челе таі солене трактате комерчіале че с'ар днкія днтре маі твлті статврі ші дкъ чіпіва ар' грытъди de odatъ totъ аврвлъ Indiei ші тóте челеламте авції а ле Асіci пе пытътвамъ постр, поі челъ твлтъ дн апі ціпічезі еаръш леамъ нрде пе тóте пе льпгъ градвлъ de шті-індіе постре реале ші практиче днтрз кареле пе афлътъ дн ачестъ епохъ търдъ.

Нз е інвестрів таре а шті съ къштії авції, чи есте дн зечітъ маі таре а ле шті пытъра ші днкітів маі греа de a ле шті фолосі ші днтреві біне ші дн днделепште; пентръ къ токта днтра ачеста стъ адевърата філософія а віедеі практиче. Ашаа Domnulorъ, ашаа, впіл негвторъ, впіл indvstriarъ, впіл економії требже съ фіе фіештекаре впіл фелъ de філософія дн ресортвлъ съв. Ачестъ кввптъ се ва пыгра ка о рѣтъчіре тутропръ ачелора, карій пыпъ акмъ аж фостъ dedau пытai a despre-днші ші а пореклі пе статвлъ тесеріешвлъ, пе алд негветорвлъ ші пе алд екопотвлъ, къ пытірі de можікъ, марцафоів ші алтеле ка ачестеа, аж фостъ dedau а къта омені къ тінте ші днцеш-лупі пытai дн статвлъ преоділоръ, дн алд прокаторілоръ, професорілоръ ші атполацілоръ. De ва маі domni ачестъ секътвръ de преждецъ днтре поі днкъ пытai ціпічезі de an, поі дн локъ съ пайтътъ, вомъ да маі днфірптъ дектъ аж фостъ пыпъ ла a. 1848.

Дн локъ съ деспрецимъ ствріле de міжлокъ, каре съптъ фундаментвлъ ші колопеле челе маі тарі але соціетуї оменешті, съ пе пыпемъ маі вжртосъ din тóте пытъріле ші съ ле deckidemъ міжлоче de квтъръ дн копгльсвіре къ кістареа віедеі лоръ, съ ле дьтмъ adikъ школе реале, indvstriaje ші комерчіале, пентръка днтръ ачелеаш съші погъ къштіга ідеіле практиче, пе каре съптъ кістареа дела хріста лоръ а ле днфірпда ші але фаче родітуре центръ відъ.

Дн totъ Apdealvlă нз есте пічі о школъ реаль квтъ се kade, афаръ de днчептвріле пе каре ле ведемъ дн Cisil' ші дн Брашовъ ла сасі. Өпгврі ші ротънії п'аі пімікъ din рамвлъ ачеста, ба чеі маі твлці пічі de пытai пе ле авзіръ. De ачеса пе потемъ тира, дкъ de атътіа орі впіл жіданъ, впіл п'єтв, фрапдоzъ, алт'ємінтреа стрікатъ, бедівъ, пръп'єдітъ, дн комерчі, дн тесерії, дн цеометрії, дн механікъ ші алтеле ка ачестеа пе фаче съ холбътъ окі ші съ къскътъ гвра ла елъ ка ші ла пе шті че фермекъторъ, апоі съ ле ші п'єтітъ гросъ штіпнъ лоръ. —

De unde vine ачеста? Bine квратъ пытai de акою, къ ачей стріпі аж днвъцатъ ачеса че леа тредвітъ съ днвіце ла тімплъ съв, дн тінереде; еаръ поі орі п'аі днвъцатъ пімікъ. орі boindъ а не прегъті тата ші dackalvlъ de негветоръ, чоботаръ, zidapъ, летиаръ, архітектъ, механікъ, дн локъ de штіпнцеле реале пе прокопіръ ка пе тесерії попанзі къ днвъцареа de ростъ а Чеса словіві ші а Исалтіреі (п'єтъ дн zioa de астъзі кіаръ ші дн Брашовъ), сеі пе детерь ла дагіна, пентръка съ пытътъ скъпа къ джеса квндъ пеамъ днглотоватъ къ тарфа пе врезпъ дртъ decfondatъ.

Времъ поі съ пайтътъ дн адевъръ, воітъ съ аветъ ші дн тъпіле постре комерчівлъ ші indvstria, къштігвлъ ші авції? Съ класіфікътъ пе тінеріме днпъ а еі къпачітате ші пе чеа менітъ пентръ indvstrії, комерчі ші економії съ о трацетъ ла о парте din каріера штіпнцелоръ квратъ теоретіче ші дела днвъцареа літвелоръ тбртіе; ла ачестеа съ ствдіеze пе ачей твлці кітмаді, чи пытai п'єтіні алеши. Талентеле пічі de квтъ пе съптъ днцірдіе totъ днпъ о тъсъръ; adikъ пе есте віна тінеріме школастіче, дкъ din 50 школарі аі впіл класе айа се алегъ 10 п'єтъ 15 eminincі. Лисъ пічі тіжлочеле матеріале пе ажатъ пе тоі пентръка съ фрече прагвріле класелоръ ші але факультцілоръ дн кврсъ de къте 15—20 an. Лікселе постре се пытескъ ле-гionъ; чи вна съ фачетъ, алта съ пе първсітъ. Нз аветъ ам-плойді de ажкісъ, адвокації преа пытіні, преоділ днтръ квратълъ totъ ашea рапі; кътътъ днсь къ філіпаръ ші ашea пытіні! totъ пе воітъ а фаче пімікъ пентръ ачесте класе de бімені?

Форте віне ші немерітъ скрісе ла 1853 впіл върватъ өпгврі, ші літератъ ші практикъ, квткъ Apdealvlă къ тóте ministratелe таке, върватъ квітскътъ пентръ калітвдіе сале, integră, попози-

сале bogъції de каре ѡете супрафаца ші сінзіл еі, ажкіссе ла ачестъ старе de калітів пытai пріп ачеса, къ піктірі днтре попо-ръле ачелеаш нз се днвъцъ економія, indvstria ші комерчівлъ ші квткъ indvstria нз а фостъ прівітъ днtr'нпш пытъ de ведере маі пытъ. Адевървлъ зіле джесвлъ твстр'нпшві компатріодії къ ачеса, къ тагіарвлъ a despreciatъ indvstria, еаръ ротънпвлъ пічі de пытai нз а воітъ съв азъ; пічі тагіарвлъ пічі ротънпвлъ п'а штівтъ че днсемпъ а къштіга. Өпгврі че е френтъ, днш маі стріжнеръ конії de ne вліде, чи дн ліпса школелоръ реале ла каре нз с'аі гвндітъ маі пічіодатъ, дн фіфіндаръ маі пе тоі дн школе mapl de къртврарі. Ашea паціонеа mariarъ devemі o па-ціоне de попі, de прокаторі ші de acecopi; adikъ бімені карій дн локъ de зеке (зундръ) впіл портъ рокрі (свртвкврі) тренду-рісе. Еаръ поі ротънпї devenicerътъ de маі твлтъ ші амъ ръ-тасъ пыпъ акмъ паціоне попескъ ші тоі къ тоі къртврарі про-летарі. Дн прівіпца ачеста полопії днкъ се потъ ля de тъпъ къ поі. —

Не поі нз пытai сърчітъ революціонеа. Ерамъ сърачі ліпіді ші маі пытіні, пытai нз о сінгіамъ ашea греі.

(Ворз бртма.)

Tîr'a romanescă si Moldavîa.

„Gazeta Moldavie“ din 27. Dec. ne adвche deckriпeа сер-бъръ паштереі Domnulorъ ші къ a d a zi днпшдіa Ca Domnul Moldavie a прімітъ фел'чітъріле репрезентанцілоръ пытерілоръ стреіне.

,Есл. Ca kont. Koronini, Feldmarschalъ-Лаітенантъ алд Meї. C. днппър. р. ші апостоліче, коmандант an шефъ алд корпвлъ de оккападіе дн Прінчіпате, віндъ dela Бакрещті, аж сосітъ ієрі пе ма 3 брэ днпш аміазъ дн капітала постр, вnde, аж фостъ прі-мітъ къ тóте опорвріле кввеніте, de авторітъдіе днпп. ші de а-челе але гвбернвлъ локалъ.

— Секретаріатвлъ de stată пріп комплікація са съв Pro 4456 adвche la квноштіца пыблікъ ofіcіalъ domneскъ, адресатъ консілілъ адміністратівв ші atіпгъторъ de съпшії Ресіені, афль-горі къ локвіца дн Платъ.

„Дн вртареа інстрікцілоръ че пі с'аі adресатъ de кътъ Л. Порть къ data din 7. Dec. вртъторъ, дн прівіреа съпшілоръ Ресіені афльторі дн Платъ, de a съпшіе съв окротіреа ашезъ-мінтелоръ църеі пе ачей че воръ днкезешві къ пе се воръ авате din еле, ші пе воръ дн препкесъ de вртърі пеіертате дн прівіца політікъ; еаръ ачей карій пе воръ днкезешві decpre o пыртаре реглать ші ліпіштіть, съ ce depărtate din Платъ, днпшнпш тер-минш потрізітъ; фачесъ квноскътъ съвтълі Кжртвіторъ, ка съ іее кввеніто тъсъръ пытърі аплікація ачесторъ dicposiciї, дн-сърчіпшнпш днать къ пыблікареа ачестії ofіcі; атътъ пе поліца капіталіе кътъ ші пе adminіstrationiile ціптале, ка съ факъ квно-скътъ съпшілоръ Ресіені, de a ce днпшдоша ла авторітъдіе рес-пектіве, спре a ce днпшкіе ші a da кезъшіе къ се воръ окнпа дн ліпіште ші къ пеprіхъпіте пыртърі de interestele лоръ, пентръ ка съ се вакрэ de окротіреа кжртвіреі локале. Еаръ, къді din ачестія пе воръ da дн терminш de o лвпъ, червта кезъшіе, съ фіе днпшатораді a еші din Платъ.

— Пріп впіл opdinш de zi Domneскъ къ data din 15. Dec. Колон. Прінц. Александру Гіка, с'аі denmіtъ шефъ статвлъ та-жоръ Domneскъ дн локалъ колопелвлъ Leonu, пе кареле ста-реа съптъдеі сале ълъ апевоеште а петрече дн церіле стрыіне, съв. квра medіkalъ. Adіstantiї: Колонелі Leonu ші Mavrodi, воръ пыстра постіріле лоръ дн статвлъ тажоръ пентръ але-сервідірі.

— Колон. ші adіstantъ дн ретрацере, Georgie Gіka, днпш-черерееа са с'аі прімітъ din пыоі днптре adіstantiї domneшті, къ-ранилъ de колопелв.

— Бълтівлъ ofіcіalъ пыблікъ o поэ dicposiciї, atіпгътore de впіформа тілідіе. Dnpre raportвлъ Ec. Сале цеп. inspekto-рвлъ, преа дн. Domnă aж днпштіе феліврітеле modifіkaciї дн днпштіе ofіcіerілоръ ші але солдатілоръ de тóте артил., днп-штіе квноскътъ консълатъ днпш.

— Dnпш Konigian, віче-копсвлъ алд Maie. С. Brіtanе дн Галаді, aж re'пчептъ relaціїе сале ofіcіale къ авторітъдіе локале. —

— Domnul Конінган, віче-копсвлъ алд Maie. С. Brіtanе дн Галаді, aж re'пчептъ relaціїе сале ofіcіale къ авторітъдіе локале. —

24. Decembrie 1854.

— Хатманъ алд тілідіе с'аі densmіtъ Dazl Іордаке Кос-таке, върватъ квноскътъ пентръ камітвдіе сале, integră, попози-

різ, ші каре фінді спріжнітів да о маї допіръ десволтаре ші ачелъ естрактъ; ачелъ естрактъ ар' теріта din маї тұлте прівінде а еі репродюсіші де көтіръ поі, ші вжтоісіш пептрекъ се ре'прапро-спеңтілъ трекватлъ ші рътъпеміш дп фірѣ пе'птерерпітъ алъ де-крослі евенімінтелоръ. Чи поі не шърғінітів да ғртъбoreле din кытъе со кіпреділъ дп ачелъ естрактъ din картаса алвастръ ші а-паше да адаоселе пе каре ле фаче dela сінеші скрійтірблъ. Аче-лаш дпсемпъ дптре алтеле ачесте:

Касса де актъ а ръсърітілі са скорпітъ дпкъ ла а. 1851 пріо Франціа, каре дп пітеле съд ші алъ Папі претине дела Салтапалъ апъраре de дрептірі асупра локврілоръ сініті дпкоп-тра гречілоръ. Атвпчі Ресія сърі да тіжлоқъ дп пітеле аче-стора спре а ле апъра дрептіріле да Портъ. Порта дп 14. Фе-врварів 1852 етісе ферманъ, алъ күріш сітінделе ера: егальятіде де дрептірі; чи стъпніреа гречілоръ асупра сінітілі тортажтъ фб реквосквтъ. — Апвд 1853 сосі кз тоталъ фртъпосіш пептръ Торчіа. Ръсбоімъ кз Мантепегръ дпквркъ пе Портъ тотъ одатъ ші кз Австрія ші кз Ресія, каре статарі амъндісі со дпчірка съ кыріе впіш ръсбоі, че пеанъратъ ера съ со дпкеіе кз пітічреа Мантепегрілоръ. Де аічі ғртъ кіпоската місінене а цепералазіі гр. Лайнінген din партеа Австріе да Портъ ші реслтатлъ еі стрълачті.

Лп 17. Феврварів Лайнінген парчеде din Константінополе: дп 18. Февр., адікъ а діа зі, Тітоф, амбасадорлъ русескъ тръп-тейніе Пордіе о потъ, дптръ каре претінде квітареа ресвоівлі кз Мантепегръ. — Лп 1. Марців п. сосеште Менчікофф, ка мі-пістръ, адіралъ ші солд естраординарів алъ дпппретатлъ Ресіе кз о пітілі не тай възьтъ пътъ атвпчі. Гречій і се дпкіпарь. Торчій стетеръ да чеа той стръйтъ тіраре. Лп 2. Марців Мен-чікофф кз вісітъ тареліи Beziрѣ, дпсь спре вътаяе de жокъ пітілі дп коеғтілъ чівілъ де сарпъ; сарпъ пе Фад Ефенди миністрілъ тревілоръ din афаръ дп деспреци пе вржнді аі да вісітъ ші дпл сілі аші піръсі постялъ. Лп 8. Марців Менчікофф авд о аздін-дъ пітілісіе да Салтапалъ. Шпітеле пріпішале а къроръ дппплі-піре да претінсе елъ ера: Платіреа de 40 тіліоне леі пептръ кълтареа Пріпіагелоръ ротъпешті din an. 1848—1850 пріп-таскай, пітічреа Ферманълі датъ да черереса Франціе дп касса локврілоръ сініті ші дефінітіва фавораре пітілі а бісерічел гречешті дп прівінда ачесіга.

Чи Франца de анде пінь анде штіа пайтіе тотъ пітілі дп Менчікофф; еаръ Англія прічені дпндаръ къ піл локврілі сініті, чи из тоталъ алъ чева се скопілъ Ресіе. Атвпчі колоніялъ Росс локодіторъ de солд дпндаръ ші кіетъ флота еп-глезъ дела Малта. Чи адіралъ Дандас дпппретіе. Франца дпсь пітілі декітъ дпші пісе флота дп тішкаре. Атвпчі дптія-датъ Менчікофф се възьтъ атвпчілъ дптръ аштептареа са; къ тіті ачестеа ылтіматілъ, апоі ылтіматісітілъ съ үрттаръ ыпшілъ дпшілъ алълъ, п'а потятъ дпсь үртада deodatъ ші флота русескъ дп Бос-поръ, къчі ажітъ ера преа тързі.

Орбѣ есте каре п'а веде, къ дп тотъ декрослъ кассеі ръсъ-ріено предомнештіе ші kondычіе лакврілі проведінда черескъ, еаръ п'а оменій. Біне а зісі квтаре миністръ: „Спірітілъ ламе есте ачела, каре фаче ажітъ політика, еаръ п'а оменій.“ —

Чіні аре ші чіні п'а аре дрептъ дп касса ръсърітін? Ръ-піторлъ штілъ біне къ п'а аре дрептъ. Дпсь бре пітілі ыпзлъ есте ръпіторлъ? —

(Ва зіма.)

О інвендіпіе, че трече престо тотъ дпппізіреа, се аміръ астълі кіаръ ші de інвендішії епглезі. Ачеста інвендіпіе сінітъ тіліріле къ вапоръ. Өлік астѣфелід de топъ дп каліръ ші алъ тікъ са ші еспісіш дп інстітутлъ політекпік din Londonъ спре ведере ші конвінціе. Өлік тарторъ оқылатъ търтврісешті, къ елъ а п'а-тератъ дптр'о жамтітіде de тінітъ чіпчізечі de пішкітірі din топлъ ачела; алте зірпалае ворбескъ тай пресхсі de реслтатлъ ачеста, зікінді къ п'а тінітъ, се етітъ кътъ 200 гілеле ші тай тұлте. Топълъ аре дп сінітерені о кълдарае de вапоръ ші о ма-шина каре віппе ші deckarkъ топлъ. —

ITALIA. Capdinia. Тарінъ, 12. Іапварів п. Віеацъ ші тоарте. Рефіна, шама въдевъ з реңелі ръпосіш іері, еаръ ре-ғіна domnіtore піскъ впіш пріпішоръ.

Нз пітілі регатылъ Capdinie, чи ші тотъ Italia се афъ дп гріжъ таре din прічіна ръсбоівлі ръсърітін. Се ворбеште таре, къ Capdinia престо підініш ва требі съ dea 15 тілі остыши де ажіторъ мългъ аміауді апсесін. Де алъ парте Папа Ромеі робъ пе дпппретатлъ Францозілоръ, ка съ п'а скобъ токта тотъ гар-ніона Францозескъ din Roma, чи съті ласе тъкаръ 3600 пе локъ. —

ЦЕРМАНИЯ. Кътъ с Церманія де таре ші комікъ din 36 статврі, тотши чітіторлъ de зірпалае пічі дп 2—3 септъпін п'а е дп старе de а афла ші деспре Церманія чева інтересантъ, афаръ пітілі декъ чіпева ар' воі а квілпта деспре дпфірішата сінішіре че домнештіе дптре цермані ші каре ді фачо ка о парте съ пінь пе фацъ къ Ресія ші алта къ тотъ кълдара кътъ

Cronica stralna.

АНГЛІА. Londonъ, 8. Іапварів п. Еаръш се сінітъ таре, кътъ міністерілъ декъ, п'а тотъ, челъ підініш дпсь дп парте джі-ва da dimicionea ші къ сінітъ дп міністерілъ de ресвоів се воръ фаче скітврі дпсемпітіре. О жамтітіде de ламе ap dopi, ка дп міністерілъ Британіе съ се фактъ брешкаре скітврі дп-тръ ачелъ дпцелескъ, ка адікъ віндіш да къртъ алъ върбаді de статъ тай пітероші, тай стръбеттіорі, преквтъ фасесеръ дп zи-діле алъ Наполеон I. Фокс, Шіт, Кенінг, евенімінтеле съ де-квръ тай къ ішініш ші оменімеа съ п'а тай ютъ сінітъ повара ачесторъ дпппретіръ фатале. Дптр'ачеа къ тоте фамітеле кътъ се ръснінде скітврі асупра міністерілъ тотъ есте аповоіе а креде дп врео скітврі, din кассь къ ачелъ омені сінітъ dedagi да аспра крітікъ а опініпіе півлічесі ші тай вжтоісіш дп джіртітіре зір-валоръ ка ші бріска къ гріндина.

— „Картеа алвастръ,“ адікъ ачелъ протоколъ таре, дптръ каре тіністерілъ кълеще тітіе актеле діпломатічесі де песте апъ, пе каре есте дпдаторатъ але дпппретъші тотъде-аана парламентлъ, еаръш ва кіпреде кътева доктірінде де чеса тай таре дпсемпітітіде, каре дпніш редекідерса парламентлъ се воръ півліка преквтъ се дптъпілъ ші дп апвд 7 трекватъ. Дп-тр'ачеа чіпева се апкъ дп зірпалае цермане ші къ дпкеі-реа апвліш фъкъ впіш ескрактъ din картаса алвастръ а апвліш

*) Церманія дптр'єтіш ші пардосітъ. —

аліації апесені, еаръ къ патрія лоръ дінѣ таі підіпі. Роттек, іс-
торікъ че лоръ таіе зіче діп префацъ, къ діпсаши літва церманъ
діп цепівіл съ ѿ аратъ, къмъ Церманії лі плаче съ се пітм-
скъ „отвлѣкъ“ (штій, ка ші діп церіле ротъпешті). Тотъ
діппрѣврѣріе діптеческъ: Церманія діпкъ ва фі сілігъ діп пі-
тереа брацелоръ а се декіара къ армата діп тьпъ ла врео парт
брекаре. —

ФРАНЦІА. *Paris, 9. Ianварія.* Діп зіза ачеста, пе кънді
Діпператвл штіа деспре пріміреа че лоръ 4 піпкте de гаранціе
din партеа солвлі русескъ Пр. Горчакофф діп Biena, дінѣ Напо-
леон віл ревіл de rapda діпперѣтескъ, каре є отържть а терце
ла Крімъ съпіті команда цепералвлі Улікъ, о тілідіе алеась, din
сапері, гренадірі, волтіцері ші въпіторі. Діп ревіл ле дінѣ
Наполеон ъстѣ квітъ, че таіе діпгъ престе сперанделе de
наче:

„Солдати! Попорвл францозъ ші а діпроспѣтатъ пріп
во іпца са съверацъ твліе лікірі, че се дініа къ съ
амордіе пептрі тотъдеаши, ші астъзі діпперівл францозескъ
еаръші е реставратъ. Альянсе стрінсе (intime) авемъ къ векій
поштрі інітічі. Флатвра францозескъ вълфіе пе церврі де-
піртате діп лічіл de опоре, піпъ вінді діпкъ пе таі ажкесесе
сворвл кутезіторівл пострі вълтврі. Гарда діпнерѣтескъ, діп
фіцішареа чеа ероікъ а глоріеі ші а опореі тілітаре, стъ аічі
діпaintea mea, діпквілрінді, ка одіні о ръ, пе діп пе рат-
а таі, ва портъ ачееаші вілформъ, ачееаші флатврі ші діпainte
de тоте, ea аре ачелеаші сімідіміте do іввіре кътре патріе.
Прімілі ашадаръ ачесте флатвре, каре въ ворѣ кондічіе, прекомъ
а kondісіе еле пе піріді вострій ші прекомъ а kondісіе еле
токта ші пе катеразій вострій, ла віторіе. Мерцеді, ка се ліаді
парте ла періклеле, каре таі съпіті діпкъ de діпвінсіе, ла глоріа,
каре таі с діпкъ de а се къштіга. Діп сквітъ веді фі прімілі
новілілі ботезъ діпъ каре скъпітіа ші веді ажкта ка вълтврі
пострі съ се діпплъпте пе таі Севастополе.“

Се конферітъ квілптареа ачеста ревокътіре de глоріеле
антіче — къ конферіціе ші пріміреа гаранціелоръ din партеа
Рсіеі; се таі адажетъ, къ Франца токта актъ діші діппір-
деште армата са оріентаръ діп 2 команда съпреме; — еаръ
Менчикофф, діпъ штіреа din Kiwinex din 18. Ianварія, чере аж-
торіе ла Крімъ 40,000 ші din Бесарабія і се ші трішітъ 35 тії
din Өманъ (ла Өкранія) алте 5000 de кавалеріе; таі адажетъ ші
штіреа, къ рвші 20,000 къ вр'о 50 твлірі еаръ аш діптратъ діп
Діпроцеа, ка се діпнедече тречеріа тврчілоръ ла Крімъ, вінді
тврчі ла Еспаторія с'а ші діпфрантатъ къ рвші дела Сімфероп-
оль къ о ліпти аспръ. діп каре къзбръ 1800 торді ші ръпіді
din ашве пірділе ші рвші фіръ токта діп фіръ; діп вртъ
съ пе таі адажетъ амінте ші de ворбеле лі Енеселоді din А-
густі, кънді дікіаръ, къ астфеліе kondідіві (піпкете гаран-
ціелоръ) Рсіа пітма атвічі ва съфери се і се діктезе, кънді ва
фі сторсъ ші сфершітъ de ліпціmea ресбоівлі ші еаръші штіреа
къ Рсіа пе ва піті de кътѣ се аівъ віл статъ ротъпіе атопомъ
діп костеле Бесарабія, діпъ кътѣ о претінде Франца; аша пі-
тімъ прічепе къ пачеа ші діпліна діпвіріе пе ва піті үрта аша
квілрінді ші аша лесне. —

DIN КЪМПУЛІВ РЕСБОІЧЛІВІ.

Mehmed Cadik Паша, командантълів авангардіе отомане с'а
адресатъ діп 27. Деч. din Макінені, кътре Молдовені, къ о твл-
дышіре е шіпіне фаворітіре ші зіче къ комітіаціївіе політіче
ші твлітаре діл кіашъ аіхреа, діпсь репедеште квілптаре ла ре-
ведере твлішінде піптрі сінчірітатеа арътатъ съзерапвлі.
Діп Nr. віторіе таі пе ларгъ.

Ре-діптареа твлілоръ русешті діп Діпроцеа ші пайтареа
лоръ de о парте піпъ спре Бабадагъ, еаръ діп стъпга кътре
Балчікъ (апропе de Варна) се адеверезъ діпліні; діпсь totv
ацеменеа се скріе дела 14. Ian., къмъ de ші тврчі таі ла пічі
віл піпітъ алді Dіппіріе de жосѣ пе стетеръ ка съ dea піптрі къ
тіпі-кілі. totv ачес-тіа еаръші аш діпчептіві а се ретрафе din
Діпроцеа кътре Dіппіріе ла Талчіа ші Ісақчіа, фіръ діпсь ка съ
діптрекъ къ totv діпкічі. Gazeta пітц. а Сібійлі вре а шті, къ
вітвркъ твлілоръ русешті каре треквръ Dіппіріе с'а сві ла 35
шії къ totv; din контръ діпешеле телеграфіе пай-
тате din Біккрешті deadрептілі ла атбасаделе піттерілоръ стрінсе
din Biena сінікъ, къ пітма оптѣ баталіоне de рвші аш трекжтъ
не ла Талчіа ші къ пайтезъ кътре Мачінъ ші Хірсова. — Фіе
фі ретреквті орі ші къді рвші діп Діпроцеа; фіе каса тречерій
лоръ орі ші каре, дісплѣ атвіта, къ ачестъ таневръ піпъ а рѣ-

шілоръ дітє din пох пріп тървъчель пе тої діпломадій ші жэр-
палиштій, карій de 2—3 септътіпі діпкічіе се атъпісеръ а съта
бръ а кріде, къ орі ші къмъ, Рсіа totv ва фі boindі пачеа.
Totv din прічіпа ачестеі dіверсіоні русешті фауа къ армата аз-
стріакъ че стъ діпітісъ піпъ ла Галацъ, чеа дінітіві діптребаре
пе кареа ші о пісе півліквлі (таі віартосъ діп Biena) фі: Че
ва фаче армата пістъръ? — Ecce de minne, къмъ зпеле жэр-
палие діпкъ totv таі скорескъ еле діпселе къте віл драмѣ
de тъпгъєре.

Ашеа Ост-д.-Пост, de алтѣпінтреа жэрпалие de рензме, ді
плаче а кріде, къ рвші аш реінтратъ діп Діпроцеа din o гре-
шель стратецикъ! Цінете, ка ші спіпвлі de барбъ! —

— Алте штірі повісіме din 18. Ianварія дела Біккрешті пе
діпкредінцізъ пе діпліні, къмъ рвші, треквръ Dіппіріе ші діп
7. пела амэзі съпіті команда цепер. Чакофф окніаръ Талчіа ші
алте локалітъді din вічинітате діпсь пічі o zi de пліні пе рета-
серъ пе пітъпвлі тврческъ чі се ре'пітірсерь къ 400 пріконієр
тврчі ла Істайлъ.

— Пріпій церілоръ вічине се стрідівескъ твліві а віндека
рапеле церілоръ; ші ар' фі de dopitъ ка діп асемене стървірі па-
трюділ съі спріжіпескъ къ тоте брацеле, фікъндіші de стадіш се-
піосъ інтендіпіе челе фолосітіре.

Копсвлілі енглескъ а провокатъ пе Пріпіліл Штірбей, ка
діп'ялі теторанді съ се дікіаре, къ се лапідъ къ totv de
протекціоніа русескъ. Ачеста ва фачеа ші копсвлілі францозъ
діпъ діпсърчіпареа прімітъ дела кабінете, ші діпъ ачеста дікі-
рчіпке се аштептъ ораквлілі din каре є се іась сіртеа Пріпі-
пателоръ. —

— Дела Константіонополе се скріе, къ Отер Паша а тре-
кітѣ ла Крімъ ші ла Еспаторія с'а ші діпфрантатъ къ рвші дела
Сімферополе, гонінділі діп фіръ діпъ че лъсаръ кътплілі ліпіті
семънатъ de тврчірі торті. 1800 фі пердереа ачелі діпфран-
търі din дітвіе пірділе.

БІЛЕТІНДІЛІ ОФІЧІАЛДІ.

Nro 25,054, 3143. 1854

КОНКУРС
піптрі

dapea вілі спінендіш вакапте de але лі Ефраїмъ Клайн.

Ачестъ спінендіш фіндатъ de кътре тіпографвлі дела Пешта
Ефраїмъ Іосіфъ Клайн de Манілі събіністръ віл ажкторів апіале
de 120 фі. т. к. ші есте дісіннатъ піптрі крещтереа вілі ті-
перѣ къ портърі торалі din шкіліе дела Блажів, діпсь къ ачеса
обсервадіоне, къ афльіпдісе стадінгі din фамілія лі Ефраїм-Ман-
ілі, ачеса аш прочеліпцъ діпaintea автора, орі вінді с'арѣ афла
ла шкіле.

Фолосіреа ачестъ спінендіш се діптінде піпъ ла севажрішреа
стадіеморъ.

Педіторій ачестъ спінендіш аш а се діптірчіе къ сплічеле
лоръ ла веперавіллі капітвлі епіскопескъ din Блажів, ачелі
а ле проведеа къ атестате de шкіль ші de торалітате, ші
дікъ се трагъ din фамілія фіндаторълі, аш съ добедескъ діпкъ ші
рідіреа ачесаста.

Петідіпіле аш съ се аштеарп челі твліві піпъ діп
20. Февраль 1855 ші пітма de ачеса школарі ші ств-
дингі потві коміці, карі аш севажрішті шкіліе слетептари.

Сібів, діп 10. Ianварія 1855.

(2—3) *Dela u. r. локціпіпціе піптрі Apdeal.*

Кріспріле ла Бурса діп 20. Iansarie к. п. стаі ашеса:

Ajio ла галіві діпперѣтешті	30 ³ / ₄
арціпті	26 ³ / ₄
Олігіаціе метадічіе векі de 5 %	83 ³ / ₄
Ліппрѣтатъ de 4 ¹ / ₂ % dela 1852	—
de 4% detto	64 ⁷ / ₈
Сорділе dela 1839	—
Акціїе банкілі	1028
Ліппрѣтатъ 1854	102 ³ / ₁₆
“ чез падіоналі din an. 1854	87 ¹ / ₂

Ajio діп Брашовъ 20. Iansarie n.:

Ахралі (галіві) 6 ф. — кр. тк. — Арціптілі 27¹/₂ %.